

HELSINGIN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston päätös XX.XX.XXXX § XX

| | | |
|--------|--|----|
| I osa | Johdanto | 4 |
| 1 luku | Yleiset määräykset | 4 |
| 1 § | Hallintosäännön soveltaminen | 4 |
| II osa | Kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestäminen | 4 |
| 2 luku | Toimielimet | 4 |
| 1 § | Kaupunginvaltuusto | 4 |
| 2 § | Kaupunginhallitus | 4 |
| 3 § | Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto | 4 |
| 4 § | Kaupunginhallituksen konsernijaosto | 4 |
| 5 § | Tarkastuslautakunta | 5 |
| 6 § | Kasvatus- ja koulutuslautakunta | 5 |
| 7 § | Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto | 5 |
| 8 § | Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto | 5 |
| 9 § | Kaupunkiympäristölaupakunta | 6 |
| 10 § | Kaupunkiympäristölaupakunnan ympäristö- ja lupajaosto | 6 |
| 11 § | Kaupunkiympäristölaupakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto | 6 |
| 12 § | Pelastuslaupakunta | 6 |
| 13 § | Liikenneliikelaitoksen johtokunta | 7 |
| 14 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta | 7 |
| 15 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto | 7 |
| 16 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto | 7 |
| 17 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaosto | 7 |
| 18 § | Sosiaali- ja terveyslautakunta | 7 |
| 19 § | Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto | 8 |
| 20 § | Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta | 8 |
| 21 § | Taloushallintoliikelaitoksen johtokunta | 8 |
| 22 § | Työterveysliikelaitoksen johtokunta | 8 |
| 3 luku | Pormestari ja apulaispormestarit | 9 |
| 1 § | Pormestari | 9 |
| 2 § | Apulaispormestarit | 9 |
| 3 § | Pormestarin ja apulaispormestarien sijaisuudet | 9 |
| 4 luku | Keskushallinto, tarkastusvirasto ja toimialat | 9 |
| 1 § | Keskushallinto | 9 |
| 2 § | Kaupunginkanslia | 9 |
| 3 § | Keskushallinnon liikelaitokset | 10 |
| 4 § | Tarkastusvirasto | 11 |
| 5 § | Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala | 11 |
| 6 § | Kaupunkiympäristön toimiala | 11 |
| 7 § | Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala | 12 |
| 8 § | Sosiaali- ja terveystoimiala | 12 |
| 9 § | Toimialojen hallinnot | 13 |
| 5 luku | Johtavat viranhaltijat | 13 |
| 1 § | Johtavien viranhaltijoiden tehtävä | 13 |
| 2 § | Kansliapäällikkö | 13 |
| 3 § | Kaupunginkanslian muut johtavat viranhaltijat | 13 |
| 4 § | Keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten johtavat viranhaltijat | 13 |
| 5 § | Tarkastusviraston johtavat viranhaltijat | 13 |
| 6 § | Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johtavat viranhaltijat | 14 |
| 7 § | Kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat | 14 |
| 8 § | Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtavat viranhaltijat | 15 |

| | | |
|---------|--|----|
| 9 § | Sosiaali- ja terveystoimialan johtavat viranhaltijat | 15 |
| 10 § | Johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet..... | 15 |
| 6 luku | Kaupunkikonserni | 16 |
| 1 § | Kaupunkikonserni | 16 |
| 2 § | Konsernijohto | 16 |
| III osa | Toimielinten, luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden toimivalta..... | 16 |
| 7 luku | Kaupunginvaltuuston toimivalta..... | 16 |
| 1 § | Kaupunginvaltuuston toimivalta..... | 16 |
| 8 luku | Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen toimivalta | 17 |
| 1 § | Kaupunginhallituksen toimivalta | 17 |
| 2 § | Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston toimivalta | 18 |
| 3 § | Kaupunginhallituksen konsernijaoston toimivalta | 18 |
| 9 luku | Pormestarin ja apulaispormestarin toimivalta | 18 |
| 1 § | Pormestarin toimivalta..... | 18 |
| 2 § | Apulaispormestarin toimivalta | 19 |
| 10 luku | Toimialalautakunnan yleinen toimivalta..... | 19 |
| 1 § | Toimialalautakunnan yleinen toimivalta..... | 19 |
| 11 luku | Liikelaitoksen johtokunnan ja johtajan yleinen toimivalta | 20 |
| 1 § | Liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta | 20 |
| 2 § | Liikelaitoksen johtajan yleinen toimivalta..... | 21 |
| 12 luku | Toimivalta keskushallinnossa | 21 |
| 1 § | Kansliapäällikön toimivalta | 21 |
| 2 § | Henkilöstöjohtajan toimivalta | 22 |
| 3 § | Kaupunginlakimiehen toimivalta..... | 22 |
| 4 § | Rahoitusjohtajan toimivalta..... | 23 |
| 5 § | Taloushallintoliikelaitoksen toimitusjohtajan erityinen toimivalta..... | 23 |
| 13 luku | Tarkastuslautakunnan ja -viraston toimivalta | 23 |
| 1 § | Tarkastuslautakunnan toimivalta..... | 23 |
| 2 § | Tarkastusjohtajan toimivalta..... | 24 |
| 14 luku | Toimialojen johtavien viranhaltijoiden yleinen toimivalta..... | 25 |
| 1 § | Toimialajohtajan yleinen toimivalta | 25 |
| 15 luku | Erityinen toimivalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla | 25 |
| 1 § | Kasvatus- ja koulutuslautakunnan erityinen toimivalta | 25 |
| 2 § | Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivalta | 26 |
| 3 § | Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityinen toimivalta | 27 |
| 4 § | Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta..... | 27 |
| 5 § | Perusopetusjohtajan toimivalta..... | 27 |
| 6 § | [Lukio- ja ammatillisen koulutuksen] johtajan toimivalta | 27 |
| 7 § | Ruotsinkielisten palveluiden johtajan toimivalta | 27 |
| 16 luku | Erityinen toimivalta kaupunkiympäristön toimialalla | 27 |
| 1 § | Kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta | 27 |
| 2 § | Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta | 30 |
| 3 § | Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivalta | 31 |
| 4 § | Kaupunkiympäristön toimialajohtajan erityinen toimivalta | 31 |
| 4 § | Maankäyttöjohtajan toimivalta..... | 31 |
| 6 § | Kaupungininsinöörin toimivalta..... | 31 |
| 7 § | Palvelujohtajan toimivalta | 31 |
| 8 § | Pelastuslautakunnan toimivalta | 32 |
| 9 § | Pelastuskomentajan toimivalta..... | 32 |
| 10 § | Liikenneliikelaitoksen johtajan erityinen toimivalta | 33 |

| | | |
|----------|--|----|
| 17 luku | Erityinen toimivalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla | 33 |
| 1 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan erityinen toimivalta | 33 |
| 2 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaoston toimivalta | 33 |
| 3 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston toiminta | 33 |
| 4 § | Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaoston toimivalta | 33 |
| 5 § | Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan erityinen toimivalta | 33 |
| 6 § | Kulttuurijohtajan toimivalta | 33 |
| 7 § | Liikuntajohtajan toimivalta | 33 |
| 8 § | Nuorisajohtajan toimivalta | 33 |
| 18 luku | Erityinen toimivalta sosiaali- ja terveystoimialalla | 33 |
| 1 § | Sosiaali- ja terveyslautakunnan erityinen toimivalta | 33 |
| 2 § | Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta | 33 |
| 3 § | Sosiaali- ja terveystoimialan johtajan erityinen toimivalta | 34 |
| 4 § | Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuden johtajan toimivalta | 34 |
| 19 luku | Päätöksentekoa ja toimivallan jakoa koskevat määräykset | 34 |
| 1 § | Esittely | 34 |
| 2 § | Toimivallan siirtäminen | 34 |
| 3 § | Toimivaltamääräysten tulkinta | 34 |
| 4 § | Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (otto-oikeus) | 34 |
| 5 § | Puhevallan käyttö ja lausunnot ulkopuolisille | 34 |
| IV osa | Talous ja valvonta | 35 |
| 20 luku | Taloudenhoito | 35 |
| 21 luku | Hallinnon ja talouden tarkastus | 35 |
| 22 luku | Sisäinen valvonta ja riskienhallinta | 35 |
| V osa | Henkilöstö | 35 |
| 23 luku | Henkilöstö | 35 |
| 1 § | Kelpoisuusvaatimukset | 35 |
| VI osa | Hallinto | 36 |
| 24 luku | Hallintomenettely ja päätöksenteko | 36 |
| 25 luku | Kieliasiat | 36 |
| VII osa | Osallistuminen ja viestintä | 36 |
| 26 luku | Aloiteoikeus ja aloitteiden käsittely | 36 |
| 27 luku | Kaupunkilaisten ja palvelunkäyttäjien osallistumisoikeus | 36 |
| 28 luku | Kaupungin viestintä | 36 |
| VIII osa | Kokousmenettely | 36 |
| 29 luku | Kokousmenettely | 36 |
| IX osa | Valtuustoa koskevat määräykset | 36 |
| 30 luku | Valtuuston toiminta | 36 |
| 31 luku | Valtuutetun aloiteoikeus ja kyselyt | 36 |
| 32 luku | Suhteellinen vaali | 36 |
| X osa | Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet | 36 |
| 33 luku | Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet | 36 |
| XI osa | Muut määräykset | 36 |
| 34 luku | Muut määräykset | 36 |

I osa JOHDANTO**1 luku Yleiset määräykset****1 § Hallintosäännön soveltaminen**

Hallintosäännössä annetaan määräykset Helsingin kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä, kaupunginvaltuuston toimintaan liittyvistä asioista sekä kielellisten oikeuksien toteuttamisesta.

II osa KAUPUNGIN HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN**2 luku Toimielimet****1 § Kaupunginvaltuusto**

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuustossa on 85 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupunginvaltuuston alaisena kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit jäseninä. Jokaisella kaupunginhallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Pormestarin ja apulaispormestarien valinnasta ja toimikaudesta määrätään hallintosäännön 3 luvussa. Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen muut jäsenet ja varajäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä sille ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

3 § Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa.

Jaostossa on 9 jäsentä. Pormestari toimii jaoston puheenjohtajana. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

5 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta on suoraan valtuuston alainen lakisääteinen toimielin, joka huolehtii kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, kaupungin toimintaan kohdistuvan kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarviointin suorittamisesta ja sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, seuraa yleisesti kaupunkikonsernin hallintoa ja taloutta sekä niissä ja kaupungin toiminnassa tapahtuvia muutoksia, kehittää ulkoista valvontaa ja asettaa sille tavoitteet sekä seuraa niiden toteutumista. Lisäksi lautakunta seuraa, että tilivelvolliset ja muut toiminnasta vastaavat henkilöt ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden suositusten ja muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aihetta.

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

6 § Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaisista tehtävistä.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet siten, että heidän joukossaan on vähintään kaksi suomenkielisen ja kaksi ruotsinkielisen kieliryhmän edustajaa. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

7 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla on suomenkielinen jaosto.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet siten, että jaoston jäsenet ja varajäsenet ovat suomenkielisestä kieliryhmästä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

8 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla on ruotsinkielinen jaosto.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet siten, että jaoston jäsenet ja varajäsenet ovat ruotsinkielisestä kieliryhmästä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

9 § *Kaupunkiympäristölautakunta*

Kaupunkiympäristölautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetun kaupunkiympäristön toimialan mukaisista tehtävistä lukuun ottamatta pelastuslautakunnalle ja liikenneliikelaitoksen johtokunnalle määrättyjä tehtäviä.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

10 § *Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto*

Kaupunkiympäristölautakunnalla on ympäristö- ja lupajaosto, joka vastaa kaupungin ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta, eläinlääkintähuollosta sekä rakennusvalvonnasta.

Jaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, kunnan ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena. Lisäksi jaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

11 § *Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto*

Kaupunkiympäristölautakunnalla on rakennusten ja yleisten alueiden jaosto, joka vastaa [...]

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

12 § *Pelastuslautakunta*

Pelastuslautakunta vastaa 4 luvun 6 §:n 4 momentissa tarkoitetun pelastuslaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä sekä sille erikseen määrättyistä tehtävistä. Pelastuslaitos kuuluu kaupunkiympäristön toimialaan.

Pelastuslautakunta, pelastuskomentaja sekä tämän määräämät muut viranhaltijat ovat Helsingin pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia.

Lautakunnassa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

13 § *Liikenneliikelaitoksen johtokunta*

Liikenneliikelaitoksen johtokunta huolehtii 4 luvun 6 §:n 5 momentissa tarkoitetun liikenneliikelaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä. Liikenneliikelaitos kuuluu kaupunkiympäristön toimialaan.

Johtokunnassa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee johtokunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

14 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta*

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii 4 luvun 7 §:ssä tarkoitetun kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan mukaisista tehtävistä.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

15 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto*

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on kulttuurijaosto, joka vastaa/huolehtii [...].

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaostojen jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

16 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto*

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnalla on liikuntajaosto, joka vastaa/huolehtii [...].

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaostojen jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

17 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaosto*

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnalla on nuorisajaosto, joka vastaa/huolehtii [...].

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaostojen jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

18 § *Sosiaali- ja terveyslautakunta*

Sosiaali- ja terveyslautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii 4 luvun 8 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveystoimialan mukaisista tehtävistä.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on sosiaali- ja terveys-toimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä ovat ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

19 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnalla on jaosto, joka huolehtii eräistä sosiaali- ja terveys-toimialan muutoksenhakuasioista ja muista viranomaisasioista.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

20 § Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta huolehtii 4 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelukeskusliikelaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä. Palvelukeskusliikelaitos kuuluu keskushallintoon.

Johtokunnassa on 5 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus valitsee kahden vuoden toimikaudeksi johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee johtokunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

21 § Taloushallintoliikelaitoksen johtokunta

Taloushallintoliikelaitoksen johtokunta huolehtii 4 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen taloushallintoliikelaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä. Taloushallintoliikelaitos kuuluu keskushallintoon.

Johtokunnassa on 5 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus valitsee kahden vuoden toimikaudeksi johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee johtokunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

22 § Työterveysliikelaitoksen johtokunta

Työterveysliikelaitoksen johtokunta huolehtii 4 luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettujen työterveysliikelaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä. Työterveysliikelaitos kuuluu keskushallintoon.

Johtokunnassa on 5 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus valitsee kahden vuoden toimikaudeksi johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee johtokunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

3 luku Pormestari ja apulaispormestarit**1 § Pormestari**

Pormestari johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kaupunginhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Pormestari toimii myös kaupunginhallituksen elinkeinojaoston puheenjohtajana.

Pormestari on päätoiminen luottamushenkilö.

Kaupunginvaltuusto valitsee pormestarin valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta toimikaudekseen, ja pormestarin toimikausi jatkuu siihen saakka, kunnes uusi pormestari on valittu.

2 § Apulaispormestarit

Kaupungissa on neljä apulaispormestaria, jotka toimivat toimialalautakunnan puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä.

Apulaispormestari on päätoiminen luottamushenkilö.

Kaupunginvaltuusto valitsee apulaispormestarin valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta toimikaudekseen, ja kunkin toimialan apulaispormestarin toimikausi jatkuu siihen saakka, kunnes uusi toimialan apulaispormestari on valittu.

3 § Pormestarin ja apulaispormestarien sijaisuudet**4 luku Keskushallinto, tarkastusvirasto ja toimialat****1 § Keskushallinto**

Keskushallintoon kuuluvat kaupunginkanslia, palvelukeskusliikelaitos, taloushallintoliikelaitos ja työterveysliikelaitos.

2 § Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslian tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä sekä vastata kaupungin kehittämisestä. Kaupunginkanslia huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Kaupunginkanslia toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginkanslia jakautuu kuuteen osastoon:

- Elinkeino-osasto, joka huolehtii kaupungin elinkeino-, innovaatio- ja kilpailukyky politiikasta sekä niihin liittyvistä kehittämistehtävistä, kaupunkimarkkinoinnista ja yritysneuvonnasta. Osasto johtaa kaupungin työllisyysasioiden hoitoa ja tuottaa työllistymistä tukevia palveluita helsinkiläisille. Osasto valvoo kaupungin kokonaisuutena maahanmuuttoasioissa, huolehtii työperustaisen maahanmuuton strategisesta suunnittelusta ja seuraa kaupungin maahanmuuttopolitiikan toteutumista. Osasto huolehtii myös kaupungin kansainvälisen toiminnan järjestämisestä ja koordinoimisesta, kaupungin EU-hankerahoituksen koordinoimisesta ja ohjauksesta sekä kansainvälisestä kaupunkipolitiikasta

- Hallinto-osasto, joka huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, pormestarin, apulaispormestareiden ja kansliapäällikön päätöksenteon valmistelusta ja täytäntöönpanosta osaltaan, kaupungin hallintomenettelyn yleisestä ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toiminnan käytännön järjestelyistä. Lisäksi osasto huolehtii kaupungin asiakirjahallinnon johtamisesta ja kehittämisestä, keskusarkisto- ja kirjaamotoiminnasta, kaupungin johdon ja kaupunginkanslian yleisistä hallintopalveluista ja keskitetyistä tukipalveluista sekä vieraanvaraisuuden järjestämisestä. Osasto huolehtii myös kaupungin turvallisuusasioiden koordinoimisesta ja edistämisestä sekä varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan ohjaamisesta
- Henkilöstöosasto, joka huolehtii kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta, keskitetystä työnantajatoiminnasta, yhteistoimintajärjestelmien kehittämisestä, kaupungin työnantajakuvasta ja henkilöstötiedottamisesta. Lisäksi osasto huolehtii kaupungin henkilöstön saatavuuden ja liikkuvuuden edistämisestä sekä koordinoi kaupungin henkilöstöhankintaa ja vastaa kaupungin uudelleensijoitustoiminnasta. Lisäksi osasto tuottaa henkilöstöasioiden neuvontaa kaupungin esimiehille ja eläkeneuvontaa kaupungin henkilöstölle. Osasto tukee henkilöstön ja työyhteisöjen osaamisen kehittämistä
- Oikeuspalvelut, joka huolehtii oikeudellisesta edunvalvonnasta ja oikeudellisten asiantuntijapalvelujen tuottamisesta
- Talous- ja suunnitteluosasto, joka huolehtii kaupungin talouden ja toiminnan ohjauksesta, kaupungin strategian valmistelusta ja hallinnon yleisestä kehittämisestä, tilasto- ja tutkimustoiminnasta ja kaupungin tutkimustoiminnan koordinoinnista sekä konserniohjaukseen, rahoitukseen, hankintatoimeen, riskienhallintaan ja harmaan talouden torjuntaan liittyvistä tehtävistä. Osasto vastaa aluerakentamisprojektien suunnittelun ja toteutuksen ohjauksesta ja asuntopolitiikan koordinoimisesta. Osasto huolehtii henkilöstökassatoiminnasta
- Tietotekniikka- ja viestintäosasto, joka huolehtii tieto- ja viestintäteknologioiden hyödyntämisen ohjauksesta ja yhteentoimivuuden kehittämisestä kaupungin toiminnassa. Osasto huolehtii kaupungin tietohallinnon ohjauksesta ja kehittämisestä, ohjaa kaupungin osallisuuden ja vuorovaikutuksen kehittämistä sekä huolehtii kaupungin yleisneuvonnan järjestämisestä. Osasto huolehtii lisäksi kaupungin viestinnästä, ohjaa kaupungin viestintätoimintoja ja avustaa kaupungin johtoa viestintäasioissa.

Kaupunginkansliaan kuuluu lisäksi suoraan kansliapäällikön alaisuudessa toimiva sisäinen tarkastus. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määrätään hallintosäännön [22] luvussa.

3 §

Keskushallinnon liikelaitokset

Palvelukeskusliikelaitos huolehtii palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille. Palvelukeskusliikelaitos toimii palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Taloushallintoliikelaitos huolehtii talous- ja palkkahallinnon palvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille. Taloushallintoliikelaitos toimii taloushallintoliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Työterveysliikelaitos huolehtii henkilöstön työterveyshuollon palvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille. Työterveysliikelaitos toimii työterveysliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

4 § *Tarkastusvirasto*

Tarkastusvirasto arvioi suoraan kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan alaisena kaupunginvaltuuston kaupunkikonsernille asettamien tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellista ja tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä avustaa tilintarkastajaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksessa. Lisäksi virasto valmistelee tarkastuslautakunnalle sidonnaisuusilmoituksia koskevat valvonta-asiat.

Virasto valmistelee tarkastuslautakunnan hyväksyttäväksi lautakunnan toimikauden kattavan toimintasuunnitelman ja vuosittaisen arviointisuunnitelman yhteistyössä lautakunnan kanssa. Virasto raportoi arviointi- ja tarkastustyönsä tuloksista tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

5 § *Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala*

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatusta- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistotoiminnasta
- Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaisesta opetuksesta
- [Lukio- ja ammatillisen koulutuksen] palvelukokonaisuus, joka huolehtii lukio-koulutuksesta ja suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Palvelukokonaisuus huolehtii myös suomenkielisestä vapaasta sivistystyöstä
- Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, joka huolehtii ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, leikkipuistotoiminnasta, perusopetuksesta ja muusta perustusopetuslain mukaisesta opetuksesta, lukiokoulutuksesta, etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten työpajatoiminnasta. Palvelukokonaisuus huolehtii myös ruotsinkielisestä vapaasta sivistystyöstä

6 § *Kaupunkiympäristön toimiala*

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä tarjoaa kaupunkiympäristön palveluja. Kaupunkiympäristön toimiala toimii, lukuun ottamatta pelastuslaitosta ja liikenne-liikelaitosta, kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa.

Kaupunkiympäristön toimiala jakautuu kolmeen palvelukokonaisuuteen:

- Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, joka vastaa toimintaedellytysten luomisesta ja järjestämisestä kaupunkiympäristön kehittämiseksi, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle

- Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus, joka vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä
- Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus, joka tuottaa kaupunkiympäristön palveluja.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu lisäksi pelastuslaitos, joka huolehtii pelastustoimesta sekä tuottaa ensihoitopalveluja siinä laajuudessa kuin palvelujen järjestäjän kanssa on sovittu. Pelastuslaitos toimii pelastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu myös liikenneliikelaitos, joka huolehtii metroluonteesta, raitioluonteesta sekä joukkoliikenteenä järjestetystä vesiliikenteestä sekä näihin liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista. Liikenneliikelaitos toimii liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

7 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kaupungin taidekokoelmasta ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala huolehtii kulttuuriympäristön suojelua koskevista viranomaistehtävistä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jakautuu kolmeen palvelukokonaisuuteen:

- Kulttuuripalvelukokonaisuus, vastaa/huolehtii... [*jatkovalmisteluun*]
- Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta.
- Nuorisopalvelukokonaisuus huolehtii nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta.

8 §

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimialan tehtävänä on sosiaali- ja terveystoimien järjestäminen ja tuottaminen. Toimiala luo sosiaali- ja terveystoimien keinoin edellytyksiä terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja parantamiselle, edistää omatoimisuutta ja yhteisvastuullisuutta sekä ehkäisee ja vähentää sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja niiden haittavaikutuksia. Toimiala huolehtii myös terveydenhuoltolain mukaisista terveyskeskuksen tehtävistä, sosiaali- ja terveystoimien laitosten lääkehuollosta sekä muusta sosiaali- ja terveystoimien velvoitteena olevasta lääkehuollosta. Sosiaali- ja terveystoimiala toimii sosiaali- ja terveystoimien lautakunnan alaisuudessa.

Sosiaali- ja terveystoimiala jakautuu kolmeen palvelukokonaisuuteen:

- Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelukokonaisuus, joka huolehtii perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista
- Terveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuus, joka huolehtii terveys-, päihde- ja päihdepalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut, joka huolehtii sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista.

9 § *Toimialojen hallinnot*

Jokaisella toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialajohtajan alaisuudessa toimialan hallinto. Toimialan hallinto huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista.

5 luku **Johtavat viranhaltijat**

1 § *Johtavien viranhaltijoiden tehtävä*

Tässä luvussa tarkoitettujen johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

2 § *Kansliapäällikkö*

Keskushallintoa johtaa kansliapäällikkö. Kansliapäällikkö toimii kaupunginkanslian päällikkönä. Kansliapäällikkö on toimialajohtajien esimies. Kansliapäällikkö suorittaa pormestarin määräämät tehtävät. Kansliapäällikkö nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi ja hänen kanssaan tehdään johtajasopimus.

Kansliapäällikkö toimii kaupunginhallituksen, sen jaostojen sekä pormestarin esittelijänä.

3 § *Kaupunginkanslian muut johtavat viranhaltijat*

Elinkeino-osastoa johtaa elinkeinojohtaja.

Hallinto-osastoa johtaa hallintojohtaja.

Henkilöstöosastoa johtaa henkilöstöjohtaja.

Oikeuspalveluita johtaa kaupunginlakimies.

Talous- ja suunnitteluosastoa johtaa rahoitusjohtaja.

Tietotekniikka- ja viestintäosastoa johtaa tietotekniikka- ja viestintäjohtaja.

Kaupunginkanslian muut johtavat viranhaltijat suorittavat kansliapäällikön määräämät tehtävät.

4 § *Keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten johtavat viranhaltijat*

Palvelukeskusliikelaitoksen, taloushallintoliikelaitoksen ja työterveysliikelaitoksen toimintaa johtaa liikelaitoksen johtokunnan alaisena toimitusjohtaja.

Toimitusjohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Toimitusjohtaja toimii liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä.

5 § *Tarkastusviraston johtavat viranhaltijat*

Tarkastusvirastoa johtaa tarkastusjohtaja. Tarkastusjohtaja suorittaa tarkastuslautakunnan määräämät tehtävät. Tarkastusjohtaja toimii tarkastuslautakunnan esittelijänä. Tarkastusjohtaja on viraston muiden johtavien viranhaltijoiden esimies.

Tarkastusviraston muita johtavia viranhaltijoita ovat arviointiprosessia johtava arviointipäällikkö ja tilintarkastusprosessia johtava tarkastuspäällikkö.

6 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johtavat viranhaltijat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, joka toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien ja toimialan hallintojohtajan esimies. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa varhaiskasvatusjohtaja.

Perusopetuksen palvelukokonaisuutta johtaa perusopetusjohtaja.

[Lukio- ja ammatillisen koulutuksen] palvelukokonaisuutta johtaa [lukio- ja ammatillisen koulutuksen] johtaja.

Ruotsinkielistä palvelukokonaisuutta johtaa ruotsinkielisten palveluiden johtaja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtaja ja hallintojohtaja suorittavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan määräämät tehtävät.

7 § Kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat

Kaupunkiympäristön toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kaupunkiympäristön toimialajohtaja, joka toimii kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi.

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien, toimialan hallintojohtajan sekä pelastuskomentajan esimies. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

[Rakennusvalvonnan tehtäviä johtava viranhaltija toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta- ja rakennuslupa-asioissa.]

[Ympäristövalvonnan tehtäviä johtava viranhaltija toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä ympäristövalvonta- ja ympäristölupa-asioissa.]

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuutta johtaa maankäyttöjohtaja.

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuutta johtaa kaupungininsinööri.

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuutta johtaa palvelujohtaja.

Kaupunkiympäristön toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtaja ja hallintojohtaja suorittavat kaupunkiympäristön toimialajohtajan määräämät tehtävät.

Pelastuslaitoksen toimintaa johtaa pelastuslautakunnan alaisena pelastuskomentaja, joka toimii pelastuslautakunnan esittelijänä. Pelastuskomentaja suorittaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan määräämät tehtävät.

Liikenneliikelaitoksen toimintaa johtaa sen johtokunnan alaisena liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja toimii liikenneliikelaitoksen johtokunnan esittelijänä. Toimitusjohtaja suorittaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan määräämät tehtävät.

8 § *Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtavat viranhaltijat*

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintaa ja hallintoa johtaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, joka toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien sekä toimialan hallintojohtajan esimies. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Kulttuuripalvelukokonaisuutta johtaa kulttuurijohtaja.

Liikuntapalvelukokonaisuutta johtaa liikuntajohtaja. Liikuntajohtaja vastaa liikunta-laissa tarkoitetun yhteistyön toteuttamisesta.

Nuorisopalvelukokonaisuutta johtaa nuorisajohtaja. Nuorisajohtaja vastaa nuorisolain edellyttämästä monialaisesta yhteistyöstä nuorten palveluissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtaja ja hallintojohtaja suorittavat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan määräämät tehtävät.

9 § *Sosiaali- ja terveystoimialan johtavat viranhaltijat*

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintaa ja hallintoa johtaa sosiaali- ja terveystoimialan johtaja, joka toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan, sen jaoston sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Sosiaali- ja terveystoimialan johtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan johtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien sekä toimialan hallintojohtajan esimies. Sosiaali- ja terveystoimialan johtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja.

Terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa terveys- ja päihdepalvelujen johtaja.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja.

Sosiaali- ja terveystoimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtaja ja hallintojohtaja suorittavat sosiaali- ja terveystoimialan johtajan määräämät tehtävät.

10 § *Johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet*

Kansliapäällikön tai kaupunginkanslian muun johtavan viranhaltijan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa kansliapäällikön määräämä viranhaltija.

Tarkastusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa tarkastuslautakunnan määräämä viraston viranhaltija. Tarkastusviraston muun johtavan viranhaltijan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa tarkastusjohtajan määräämä henkilö.

Liikelaitoksen toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa liikelaitoksen johtokunnan määräämä viranhaltija.

Toimialajohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimialalautakunnan määräämä viranhaltija.

Pelastuskomentajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa pelastuslautakunnan määräämä viranhaltija.

Palvelukokonaisuuden johtajan ja hallintojohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa toimialajohtajan määräämä viranhaltija.

6 luku **Kaupunkikonserni**

1 § *Kaupunkikonserni*

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

2 § *Konsernijohto*

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus
- kaupunginhallituksen konsernijaosto
- pormestari ja apulaispormestarit
- kansliapäällikkö.

III osa **TOIMIELINTEN, LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JA JOHTAVIEN VIRANHALTIJOIDEN TOIMIVALTA**

7 luku **Kaupunginvaltuuston toimivalta**

1 § *Kaupunginvaltuuston toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää

- 1 merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista
- 2 kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa
- 3 maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua kehittämisalueesta
- 4 kiinteän omaisuuden ostamisesta, jos kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa eikä kysymys ole lunastusoikeuden käyttämisestä
- 5 kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa
- 6 maa- ja vesialueiden antamisesta vuokralle kerrallaan yli 30 vuodeksi
- 7 maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaisesti asemakaavan toteutamisesta vanhentuneeksi
- 8 kaupungin irtaimen omaisuuden luovuttamisesta, jos omaisuuden arvo ylittää 5 miljoonaa euroa
- 9 taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta

- 10 taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän, kunnan harkinnassa olevan sosiaalisen tuen tai etuuden käyttöön ottamisesta tai käytöstä luopumisesta
- 11 perusterveydenhuollon jonkin osa-alueen ja erikoissairaanhoidossa jonkin erikoisalalan sekä tietyn, suuruudeltaan merkittävän väestönosan joidenkin terveyspalvelujen tuottamisen aloittamisesta ja lopettamisesta kaupungin omana toimintana
- 12 kansliapäällikön, toimialajohtajan ja tarkastusjohtajan virkaan ottamisesta sekä näiden virkojen ja viranhaltijoiden siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja keskushallinnon välillä, jos virantoimitusvelvollisuus ei muutu.

8 luku **Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen toimivalta**

1 § *Kaupunginhallituksen toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus

- 1 seuraa, että kaupungin toimielimet, keskushallinto ja toimialat toimivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti sekä asettaa kaupungin toimielimille, keskushallinnolle ja toimialoille tavoitteita ja seuraa niiden toteutumista
- 2 vastaa konserniohjauksen ja -valvonnan järjestämisestä sekä asettaa yhteisöille ja säätiöille, joissa kaupungilla on määräysvaltaa, tavoitteita sekä seuraa niiden toteutumista
- 3 päättää yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta
- 4 vastaa asiakirjahallinnon järjestämisen perusteista ja määrää asiakirjahallinnosta vastaavan viranhaltijan
- 5 vastaa, että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet ja valvoo velvoitteiden toteutumista sekä päättää tietosuojavastaavan virkaan ottamisesta
- 6 vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta
- 7 päättää palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan ja pelastuskommentajan sekä muiden kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta sekä näiden virkojen ja viranhaltijan siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja keskushallinnon välillä, jos virantoimitusvelvollisuus ei muutu
- 8 päättää kansliapäällikön ja tarkastusjohtajan palkasta ja palkan määräytymisperusteesta sekä palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta ja muusta palkitsemisesta
- 9 hyväksyy taloudellisesti merkittävät paikalliset virka- ja työehtosopimukset
- 10 vahvistaa hallintosäännössä määrätyt muiden toimielinten päätöksentekoa koskevat rajat.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää

- 1 kunnallisveron, kiinteistöveron tai sairausvakuutusmaksun osittaisesta tai täydellisestä vapautuksesta
- 2 kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen

- 3 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella ja saman lain mukaisista, kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista silloin, kun asiaan liittyy maankäyttösopimus
- 4 osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta
- 5 palvelussuhdeasuntoja koskevista periaatteista.

Lisäksi kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

2 § *Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää

- 1 elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista
- 2 työllisyydenhoidon periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista
- 3 maahanmuuttoa koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista
- 4 kansainvälisiä asioita ja kaupunkimarkkinointia koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista
- 5 korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista
- 6 innovaatorahaston käytöstä
- 7 kaupungin omistamien yritys- ja teollisuustonttien varaamisesta elinkeinotoiminnan tarpeisiin.

3 § *Kaupunginhallituksen konsernijaoston toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää

- 1 kaupungin edustajien ja jäsen ehdokkaiden nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden toimielimiin ja tilintarkastajiksi
- 2 toimiohjeiden antamisesta kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia
- 3 osakkeenomistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia
- 4 vaatimuksen tekemisestä ylimääräisen yhtiökokouksen tai vastaavan kokouksen koollekutsumiseksi
- 5 osakassopimuksen ja muiden vastaavien asiakirjojen hyväksymisestä sekä niihin tehtävistä muutoksista.

9 luku **Pormestarin ja apulaispormestarin toimivalta**

1 § *Pormestarin toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, pormestari

- 1 seuraa keskushallinnon ja siihen kuuluvien liikelaitosten toimintaa

- 2 vastaa kuntalaisten osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteutumisesta.
- 3 vastaa kaupungin kansainvälisestä, kansallisesta ja seudullisesta edunvalvonnasta ja edustamisesta
- 4 antaa toimiohjeita kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin kun kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia
- 5 vastaa osaltaan kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa
- 6 ottaa tarvittaessa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asian, jossa asianomainen viranomaisena on tehnyt päätöksen
- 7 tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- 8 antaa ympäristösuojelulain 144 §:n nojalla määräyksiä liikenteen rajoittamisesta ja pölynsidontatoimenpiteisiin ryhtymisestä sekä joukkoliikenteen maksuttomuudesta
- 9 päättää kaupunginhallituksen käyttöön varattujen määrärahojen käyttämisestä kaupunginhallituksen päättämässä rajoissa.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, pormestari päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 kaupungin viestintää sekä suhde- ja tiedotustoimintaa koskevista asioista
- 2 kaupungintalon ja siihen liittyvien edustustilojen käytöstä.

2 § *Apulaispormestarin toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, apulaispormestari

- 1 seuraa toimialan ja siihen kuuluvan liikelaitoksen toimintaa
- 2 vastaa toimialallaan kuntalaisten osallisuuden ja vuorovaikutuksen toteutumisesta
- 3 vastaa toimialallaan kaupungin kansainvälisestä, kansallisesta ja seudullisesta edunvalvonnasta ja edustamisesta
- 4 antaa toimialallaan toimiohjeita kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin kun kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia
- 5 vastaa toimialallaan osaltaan kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

10 luku **Toimialalautakunnan yleinen toimivalta**

1 § *Toimialalautakunnan yleinen toimivalta*

Toimialalautakunta valvoo, että toimialan toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää

- 1 toimialan tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta
- 2 toimialan palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiosta
- 3 toimialan hallintojohtajan sekä palvelukokonaisuuden johtajan suoran alaisen virkaan ottamisesta.

Ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta
- 2 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita
- 3 hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
- 4 tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- 5 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä
- 6 hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään 10 vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokra-suhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta
- 7 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta
- 8 kokonaisesta tai osittaisesta vapautuksesta toimialan henkilöstöön kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.

11 luku **Liikelaitoksen johtokunnan ja johtajan yleinen toimivalta**

1 § Liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta

- 1 päättää liikelaitoksen organisaation ylimmästä tasosta
- 2 ottaa liikelaitoksen johtajan suoran alaisen.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- 2 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä
- 3 hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
- 4 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista
- 5 lainanotosta kaupunginvaltuuston vuosittain vahvistamien lainanottovaltuuksien rajoissa

- 6 hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään kymmenen vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta
- 7 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta
- 8 liikelaitoksen palvelujen hinnoittelusta ja palvelujen myyntiä koskevista sopimuksista.

2 § Liikelaitoksen johtajan yleinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei liikelaitoksen johtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, liikelaitoksen johtaja

- 1 päättää liikelaitosta koskevista asioista ja hoitaa muutoinkin juoksevaa hallintoa
- 2 ottaa palvelukseen liikelaitoksen viranhaltijat ja työntekijät.

12 luku Toimivalta keskushallinnossa

1 § Kansliapäällikön toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty ja määrätty, kansliapäällikkö

- 1 antaa toimialajohtajalle, liikelaitoksen johtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita
- 2 vastaa kaupunkikonsernin kokonaisedun huomioon ottamisesta niissä yhteisöissä, liikelaitoksissa ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa
- 3 päättää varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan järjestämisestä ja toimeenpanosta
- 4 asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät
- 5 hyväksyy kaupunginkanslian toimintasäännön
- 6 päättää toimialajohtajan, palvelukokonaisuuden johtajan ja liikelaitoksen johtajan palkasta ja palkan määräytymisperusteesta, palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta ja muusta palkitsemisesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta
- 7 päättää viran ja viranhaltijan siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja keskushallinnon välillä, jos virantoimitusvelvollisuus ei muutu
- 8 päättää kokonaisesta tai osittaisesta vapautuksesta keskushallinnon henkilöstöön kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 kaupungin puolesta Euroopan Unionin rahoituksen hakemisesta
- 2 hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
- 3 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta

- 4 tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- 5 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä
- 6 tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta
- 7 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita.
- 8 kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja pormestarin päätöksiin perustuvien kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen käyttövaroista suoritettavien maksujen hyväksymisestä.

2 § *Henkilöstöjohtajan toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, henkilöstöjohtaja

- 1 huolehtii kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitetuista ja vastaavista paikallisneuvotteluista
- 2 päättää virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanosta
- 3 päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta
- 4 hyväksyy kaupungin puolesta sellaiset paikalliset virka- ja työehtosopimukset, joilla ei ole taloudellisesti merkittävää vaikutusta
- 5 panee täytäntöön vuosittaiset palvelussuhdeasuntojen vuokrantarkistukset kaupunginhallituksen vahvistamien palvelussuhdeasuntoja koskevien periaatteiden mukaisesti
- 6 myöntää kaupungin omien eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet ja kasvatusavustukset sekä ylimääräiset eläkkeet kaupunginhallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

3 § *Kaupunginlakimiehen toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus yksittäistapauksessa toisin päättää tai ellei kaupunginlakimies ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kaupunginlakimies

- 1 käyttää kaupungin puhevaltaa tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin edunvalvonta tulee kyseeseen
- 2 käyttää kaupungin puhevaltaa hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen
- 3 päättää oikeudenkäyntiavun antamisesta kaupungin palveluksessa olevalle virantoimituksessa tai työssä sattuneiden tapausten johdosta
- 4 päättää toimenpiteisiin ryhtymisestä vahingonkorvauksen perimiseksi vahingon aiheuttaneelta kaupungin palveluksessa olevalta
- 5 päättää vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen, kun asiaa ei ole kohdistettavissa tietyille toimialalle taikka kun vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi

- 6 hakee valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista kaupungille ja ottaa sen vastaan, samoin kuin ottaa vastaan kaupungille lahjoitetun tai testamentatun omaisuuden, mikäli sen arvo ylittää 100.000 euroa tai mikäli lahjoittaja tai testamentin tekijä ei ole osoittanut omaisuutta tietyille toimialalle.

Ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, kaupunginhallituksen konsernijaosto toisin päättää tai ellei kaupunginlakimies ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kaupunginlakimies käyttää kaupungin puhevaltaa yhtiö-, yhtymä- ja vuosikokouksissa ja silloin, kun yhtiökokousta pitämättä tehdään päätös asiassa, joka ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen.

4 § *Rahoitusjohtajan toimivalta*

Ellei toimivallasta muutoin ole säädetty tai määrätty tai ellei rahoitusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, rahoitusjohtaja

- 1 päättää kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti kaupungin rahavarojen sijoittamisesta
- 2 päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta
- 3 päättää kaupungin saatavien vakuudeksi vahvistettujen kiinnitysten etusijajärjestyksen muuttamisesta sekä kaupungin myöntämien lainojen ja antamien takausten ylivakuutena olevien vakuuksien palauttamisesta
- 4 huolehtii kaupungin vakuutusasioiden hoitamisesta
- 5 päättää keskushallinnon osalta hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta keskushallinnolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta, sekä myös vapautuksesta silloin, jos asiaa ei ole määrätty tietyn toimialan tehtäviin
- 6 päättää irtaimen omaisuuden siirrosta toimialalta ja liikelaitokselta toiselle
- 7 hakee kaupungin puolesta valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet.

5 § *Taloushallintoliikelaitoksen toimitusjohtajan erityinen toimivalta*

Sen lisäksi, mitä liikelaitoksen johtajan yleisestä toimivallasta on määrätty ja ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, taloushallintoliikelaitoksen toimitusjohtajan hoitaa koiraverolain soveltamisesta aiheutuvat viranomaistehtävät siltä osin kuin niitä ei koiraverolaissa ole säädetty kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen tehtäviksi.

13 luku **Tarkastuslautakunnan ja -viraston toimivalta**

1 § *Tarkastuslautakunnan toimivalta*

Tarkastuslautakunta valvoo, että tarkastusviraston toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan asettamien tavoitteiden mukaista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tarkastuslautakunta päättää

- 1 tarkastusviraston tavoitteista ja niiden toteutumisen seurannasta
- 2 arviointipäällikön ja tarkastuspäällikön virkaan ottamisesta

- 3 virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta tarkastusjohtajan osalta.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tarkastuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan tarkastusjohtaja päättää

- 1 hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta tarkastusvirastolle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta
- 2 tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- 3 hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
- 4 huonetilojen vuokralle ottamisesta
- 5 tarkastusviraston irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita
- 6 kokonaisesta tai osittaisesta vapautuksesta tarkastusviraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.

Lisäksi tarkastuslautakunta

- 1 valmistelee kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta, tekee tilintarkastussopimuksen ja valvoo sopimuksen noudattamista. Valinnan valmistelun yhteydessä lautakunta määrittelee tilintarkastajan toimikauden pituuden, joka voi olla enintään kuusi vuotta.
- 2 hyväksyy suunnitelman ja kullekin tilikaudelle työohjelman kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden tilintarkastuksen järjestämisestä ja nimeää ehdokkaat näiden tilintarkastajiksi, ellei se erityisestä syystä ole antanut nimeämisoikeutta lautakunnan puheenjohtajalle. Tytäryhteisöjen tilintarkastaja voi olla eri kuin kaupungin tilintarkastaja.
- 3 toimii kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kaksi kertaa vuodessa
- 4 asettaa keskuudestaan tarvittavat toimikunnat arvioinnin valmistelua varten
- 5 tekee tarkastusjohtajan valinnasta kaupunginvaltuustolle esityksen kaupunginhallituksen annettua hakijoista lausuntonsa.

2 §

Tarkastusjohtajan toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tarkastusjohtaja päättää

- 1 tarkastusviraston toimintasäännöstä
- 2 vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on tarkastusvirastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen taikka kun vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi
- 3 tarkastusviraston henkilöstön palkitsemisesta
- 4 panna täytäntöön virka- ja työehtosopimusten määräykset kaupungin päätöksen mukaisesti
- 5 muun henkilökunnan palvelukseen ottamisesta.

Lisäksi tarkastusjohtaja vastaa

- 1 lautakunnan määräämien arviointien ja selvitysten toteuttamisesta
- 2 tilintarkastajan kanssa sovituista viraston tilintarkastustehtävistä
- 3 huoltovarmuuteen liittyvästä hallinnon ja talouden tarkastuksesta
- 4 tarkastuslautakunnan määräämistä muista tehtävistä.

14 luku **Toimialojen johtavien viranhaltijoiden yleinen toimivalta**

1 § Toimialajohtajan yleinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kukin toimialajohtaja

- 1 hyväksyy toimialan toimintasäännön
- 2 antaa palvelukokonaisuusjohtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 toimialaan kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta
- 2 ottaa vastaan kaupungille lahjoitetun tai testamentatun ja toimialalle osoitetun omaisuuden, kun sen arvo on enintään 100.000 euroa
- 3 vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on toimialaa koskevissa asioissa korvausvelvollinen, taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi
- 4 toimialansa henkilöstön palkitsemisesta
- 5 panna täytäntöön virka- ja työehtosopimusten määräykset toimialallaan kaupungin päätöksen mukaisesti
- 6 toimialallaan viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen
- 7 toimialan muiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden palvelukseen ottamisesta
- 8 ellei toimialalautakunta yksittäistapauksessa toisin päättä, käyttää kaupungin puhevaltaa toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

15 luku **Erityinen toimivalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla**

1 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan erityinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- 1 palvelusetelin käyttämisen periaatteista sekä vahvistaa palvelusetelin arvon
- 2 kaupungin yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidontuen kuntalisästä
- 3 käynnistämistuen myöntämisestä yksityiseen päiväkotitoimintaan ja kahden hoitajan ryhmäperhepäiväkotitoimintaan
- 4 suomenkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta sekä ruotsinkielisen jaoston ehdotuksesta ruotsinkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta

- 5 muista koulutuksen järjestäjälle säädetyistä tehtävistä sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan muu viranomaisen päättää mainituista asioista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä
- 2 lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta.

2 §

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivalta

Ellei toimivallasta ole toisin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto oman kieliryhmänsä osalta päättää

- 1 koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista sekä esiopetuksen järjestämispaikoista
- 2 perusopetuslain mukaisen opetuksen koulukohtaisesta sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen oppilaitoskohtaisesta järjestämisestä ja mitoituksesta
- 3 taiteen perusopetuksen järjestämisestä alaisissaan oppilaitoksissa
- 4 peruskoulun oppilaan erottamisesta yli kuukaudeksi ja enintään kolmeksi kuukaudeksi sekä lukion opiskelijan erottamisesta yli kuukaudeksi ja enintään yhdeksi vuodeksi samoin kuin siitä, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto tai ruotsinkielinen jaosto oman kieliryhmänsä osalta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 varhaiskasvatussuunnitelman, esiopetuksen opetussuunnitelman, aamu- ja iltapäivätoiminnan kaupunkitasoisen toimintasuunnitelman, opetussuunnitelmien ja muiden opetuksen järjestämiseen liittyvien suunnitelmien hyväksymisestä
- 2 oppilaaksi- ja opiskelijaksi otton perusteista sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen ja sijoittamisen perusteista
- 3 esiopetuksen matkaeduista, oppilaiden koulumatka-eduista sekä oppilaiden ja opiskelijoiden harkinnanvaraisista opintososiaalisista eduista
- 4 esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten työn aloittamisesta, lomien ajankohdista ja vapaapäivistä
- 5 työväenopiston opetussuunnitelmasta ja opetuksen painotuksista
- 6 työväenopiston opiskelijaksi ottamisen perusteista

Lisäksi ruotsinkielinen jaosto tekee lautakunnalle ehdotuksen

- 1 ruotsinkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta
- 2 sellaisten ruotsinkielisten päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilahankkeita koskevien tarveselvitysten hyväksymisestä, joista päättää kasvatus- ja koulutuslautakunta.

3 § *Kasvatuksen ja koulutuksen toimialaohhtajan erityinen toimivalta*

4 § *Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta*

5 § *Perusopetusjohtajan toimivalta*

6 § *[Lukio- ja ammatillisen koulutuksen] johtajan toimivalta*

7 § *Ruotsinkielisten palveluiden johtajan toimivalta*

16 luku **Erityinen toimivalta kaupunkiympäristön toimialalla**

1 § *Kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta*

*[Kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä vi-
ranhaltijoiden toimivaltamääräykset tarkennetaan jatkovalmistelussa.]*

*[Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölauta-
kunta päättää*

- 1 yleis- ja asemakaavoituksen ohjaamisesta ja valvomisesta sekä liikennesuunnittelusta ottaen huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, ylempiasteinen suunnittelu ja seudullinen yhteistyö
- 2 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa katu- ja muulla yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella liikennejärjestelyperiaatteista ja liikennejärjestelyistä
- 3 muun kuin vaikutukseltaan merkittävän asemakaavan muutoksen, milloin
 - a muutetaan kadun, torin, puiston tai muun alueen nimeä taikka kaupunginosan tai korttelin nimeä tai numeroa
 - b muutetaan rakennusoikeutta siten, että
 - i asemakaavan mukaisen rakennetun asuinrakennustontin rakennusoikeutta lisätään tontin lisärakentamiseksi
 - ii korttelin sisällä siirretään rakennusoikeuksia maanomistajan suostumuksella lisäämättä korttelissa sallitun rakennusoikeuden määrää
 - iii asuinpientalojen korttelialueen rakennusoikeutta lisätään vastaamaan enintään tehokkuuslukua 0,3 tai enintään 10 prosenttia (pois lukien aputilat) voimassa olevassa kaavassa osoitetusta
 - iv muiden korttelialueiden rakennusoikeutta lisätään enintään 10 prosentilla, kuitenkin enintään 1 000 kerrosneliömetrillä kaupunginvaltuuston hyväksymästä rakennusoikeudesta ja kerrosalasta
 - v muutetaan olemassa olevan asuinrakennuksen ullakkotilan käyttötarkoitusta

- c muutetaan julkisivuja, rakennusmateriaaleja, rakentamistapaa, rakennusaloja, asuntojen enimmäismäärää tai keskipinta-alaa, autopaikkamäärää tai autopaikkojen sijoitusta, ajoyhteyttä, istutuksia tai viemärin taikka muun johdon sijoittamista koskevia asemakaavamerkintöjä tai määräyksiä
- d muutetaan kaupunginvaltuuston hyväksymässä asemakaavassa määriteltä rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enintään kahdella kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla
- e muutetaan enintään kaksikerroksisten rakennusten korttelialueella rakennettavaksi sallitun rakennuksen talotyyppiä
- f muutetaan alueen käyttötarkoitusta
- g tehdään kaavaan edellä mainittuihin muutoksiin verrattavissa oleva muutos.

- 4 maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton ilmoittamisesta kaavaehdotuksesta muistutuksen tehneille
- 5 maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n mukaisen rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen määrittämisestä alueelle, jolla yleiskaavan laatiminen ja muuttaminen on vireillä, sekä kiellon ja rajoituksen voimassaolon pidentämisestä
- 6 maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n mukaisen rakennuskiellon määrittämisestä alueelle, jolla asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä, ja kiellon voimassaolon pidentämisestä
- 7 maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n mukaisen asemakaavan sisältämän uuden rakennuksen rakentamista koskevan rakennuskiellon voimassaolon pidentämisestä
- 8 kaavaehdotuksen asettamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville
- 9 maankäyttö- ja rakennuslain 13a luvussa tarkoitettulle kunnan toimielimelle kuuluvista hulevesiä koskevistä asioista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

- 1 antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia tontteja ja maa- ja vesialueita enintään 30 vuoden määräaikaisin vuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin sopimuksin, joissa on enintään yhden vuoden irtisanomisaika
- 2 antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia tontteja ja maa- ja vesialueita yli 30 vuoden määräaikaisin vuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin sopimuksin, joissa on yli 1 vuoden irtisanomisaika, jos kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuokranmääräytymisperusteet
- 3 ottaa vuokralle maa- ja vesialueita enintään 30 vuoden ajaksi
- 4 ostaa, lunastaa tai vaihdossa hankkii maa- ja vesialueita, rakennuksia ja toimialaansa liittyviä muita kuin asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä suorittaa haitasta korvausta kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa
- 5 maa- ja vesialueiden, rakennusten ja huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden luovuttamisesta kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa

- 6 toimitilojen hankkimisesta kaupungin käyttöön
- 7 käyttäjän hyväksymän tarveselvityksen perusteella hyväksyä tilahankkeita koskevat hanke- ja muut suunnitelmat sekä luonnospiirustukset kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa
- 8 oikeudesta toimialan hallinnassa olevien maa-alueiden määräaikaiseen käyttämiseen liike- tai muun toiminnan harjoittamiseksi
- 9 tonttien ja alueiden varauksista seuraavasti:
 - a päättää asuntotonttien varaamisesta, mikäli varattava tontti on kertaalleen kuulutettu yleisesti haettavaksi tai kilpailuun, eikä tontille ole löydetty varaajaa tai tontti on ollut varattuna, mutta varauksensaaja on luopunut varauksesta, kun hankekoko ylittää 3 000 kerrosneliometriä
 - b päättää asuntotonttien varausten jatkamisesta, mikäli jatko tehdään pidemmäksi aikaa kuin 1 vuosi
 - c päättää kaupunginhallituksen päättämien tontinvarausehtojen tarkistamisesta
- 10 maankäyttö sopimuksen hyväksymisestä kaupunginhallituksen määrittämässä rajoissa
- 11 viranhaltijasta, joka vastaa valtion asumisen tukimuotoja koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä sekä muista kaupungin asuntohallintoon kuuluvista tehtävistä
- 12 kaupunginhallituksen määrittämien perusteiden mukaisesti, asukasvalintojen vahvistamisesta kaupungin omistamiin tai sen määrittämävallassa oleviin asuntoihin sekä päättää kaupungin vuokra-asuntojen osoittamisesta muiden toimialojen käyttöön
- 13 poikkeusluvista käyttää valtion tukemia asuntoja sekä muita kaupungin omistamia tai sen määrittämävallassa olevia asuntoja muutoin kuin ennalta vahvistettujen perusteiden mukaan valittujen henkilöiden asuntona
- 14 yksityisistä teistä annetussa laissa ja asetuksessa tielautakunnan toimituksessa käsiteltäväksi säädettyjen tehtävien hoitamisesta
- 15 maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n mukaisesta kadun, torin, puiston ja muun yleisen alueen nimen muuttamisesta sekä kaupunginosan ja kortteleiden numeroiden muuttamisesta
- 16 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella, milloin kysymys on rakennuksen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen merkittävästä rakentamisesta
- 17 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta alueellisesta poikkeamisesta
- 18 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta poikkeamisesta, kun kysymys on,
 - a hankkeen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista,
 - b poikkeamisesta asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikka-kohtaisesta rakennusoikeudesta enemmän kuin 20 %,

- c rakentamisen ulottamisesta alueelle, jolle ei ole osoitettu rakennusoi-
keutta, kun rakentamisen toimenpide ei ole kaavan periaatteiden mu-
kainen,
 - d pientalotonttien asemakaavassa osoitetun tonttitehokkuuden nostami-
sista enemmän kuin $et = 0,05$ vastaava määrä, ja tonttitehokkuuden
nostamisesta luvusta $et = 0,25$ lukuun $et = 0,30$, kun alueella ei ole voi-
massa lautakunnan hyväksymiä alueellisia suunnitteluperiaatteita,
 - e rakennuksen käyttötarkoitus ja koko huomioon ottaen merkittävästä
poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesta suunnit-
telutarpeesta ranta-alueella
- 19 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista poikkeamisista, kun hakemus käsit-
tää useita poikkeamia, joista osasta päättäminen kuuluu lautakunnalle ja
osasta päättäminen muulle toimielimelle tai viranhaltijalle
- 20 antaa lausuntoja muille kunnille asemakaava-asioissa, ellei kysymys ole peri-
aatteellisesti merkittävästä tai taloudellisesti laajakantoisesta asiasta
- 21 lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avus-
tusten käytön valvonnasta.
- 22 maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun mukaisista kunnalle kuuluvista hule-
vesiä koskevista asioista.]

2 §

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakun-
nan ympäristö- ja lupajaosto

- 1 päättää luonnonsuojelulaissa tarkoitetuista luonnonmuistomerkkejä koske-
vista asioista
- 2 huolehtii eläinsuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnalle
kuuluvien tehtävien sekä eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon jär-
jestämisestä
- 3 huolehtii kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman laatimi-
sista ja sen toteutumisen arvioinnista
- 4 huolehtii ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston
asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta toteutuksen
koordinoinnista ja seurannasta
- 5 huolehtii ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvityksen ja melutorjunnan
toimintasuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta sekä toteutuksen koor-
dinoinnista ja seurannasta
- 6 päättää ympäristönsuojelulain mukaisesta poikkeuksesta laissa säädetyistä
talousvesien käsittelyä koskevista vaatimuksista
- 7 toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun 103f § ja 103k §:n mukaisena
kunnan viranomaisena
- 8 antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita
- 9 päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetuista vesijohdon, johtoon liit-
tyvien vähäisten laitteiden ja rakennelmien, ojien, niiden suojapengerten tai
pumppuasemien sijoittamista koskevista asioista

- 10 päättää rakennusluvista, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä
- 11 päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevat asioista
- 12 päättää rakennusvalvonta- ja ympäristövalvontataksista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

- 1 ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa koskevien lausuntojen antamisesta
- 2 [energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvän ohjauksen, neuvonnan ja tiedotuksen koordinoinnista]
- 3 ympäristönsuojelulaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, terveydensuojelulaissa, maastoliikennelaissa, vesiliikennelaissa, ulkoilulaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, elintarvikelaissa, tupakkalaissa, lääkelaissa, maa-aineslaissa sekä näiden säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella kunnalle annetusta tehtävästä
- 4 [oikeudesta keskeyttää rakennustyö maankäyttö- ja rakennuslain 180 §:n tarkoittamissa tapauksissa]
- 5 [antaa maankäyttö- ja rakennuslain 150 b §:ssä tarkoitettu suostumus]
- 6 [maankäyttö- ja rakennuslain 150 c §:n tarkoittamasta ulkopuolisesta tarkastuksesta ja 150 d §:n tarkoittamasta erityismenettelystä sekä maankäyttö- ja rakennuslain 151 §:n tarkoittamaan rakennuttajavalvontaan on jaoston lisäksi rakennusvalvonnan tehtäviä johtavalla viranhaltijalla, jonka valvonnassa rakennustyö kulloinkin on. Sama koskee maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyä suunnitelmasta poikkeamista.]
- 7 rakennuksen määräämisestä käyttökieltoon, jos rakennuksesta on ilmeistä vaaraa turvallisuudelle
- 8 maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä sen nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta tehtävästä.

3 § *Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivalta*

[*Kaupunkiympäristölautakunnan, rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä viranhaltijoiden toimivaltamääräykset tarkennetaan jatkovalmistelussa.*]

4 § *Kaupunkiympäristön toimialajohtajan erityinen toimivalta*

4 § *Maankäyttöjohtajan toimivalta*

6 § *Kaupungininsinöörin toimivalta*

7 § *Palvelujohtajan toimivalta*

8 § *Pelastuslautakunnan toimivalta*

Pelastuslautakunta valvoo, että pelastuslaitoksen toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaista.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, pelastuslautakunta

- 1 asettaa osaltaan pelastuslaitokselle tavoitteet sekä seuraa niiden toteutumista
- 2 päättää pelastuslaitoksen ylimmästä organisaatiotasosta
- 3 ottaa palvelukseen pelastuskomentajan suoran alaisen
- 4 hyväksyy kaupungin suojelusuunnitelmat kaupunginhallituksen vahvistamien perusteiden mukaisesti
- 5 päättää kaupungin jakamisesta väestönsuojelualueisiin
- 6 päättää nuohouspalvelujen järjestämisestä.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, pelastuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

- 1 hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta pelastuslaitokselle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta
- 2 pelastuslaitoksen käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta
- 3 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa pelastuslaitoksen irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita
- 4 hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita
- 5 tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- 6 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä
- 7 hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään 10 vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta
- 8 kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta
- 9 kokonaisesta tai osittaisesta vapautuksesta pelastuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalle hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella
- 10 lausuntojen ja esitysten antamisesta silloin, kun ne on pyydetty pelastuslaitokselta.

9 § *Pelastuskomentajan toimivalta*

10 § *Liikenneliikelaitoksen johtajan erityinen toimivalta*

17 luku **Erityinen toimivalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla**

1 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan erityinen toimivalta*

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toimivaltaa koskevat määräykset käsitellään jatkovalmistelussa.]

2 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaoston toimivalta*

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toimivaltaa koskevat määräykset käsitellään jatkovalmistelussa.]

3 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston toiminta*

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toimivaltaa koskevat määräykset käsitellään jatkovalmistelussa.]

4 § *Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaoston toimivalta*

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sen jaostojen toimivaltaa koskevat määräykset käsitellään jatkovalmistelussa.]

5 § *Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan erityinen toimivalta*

6 § *Kulttuurijohtajan toimivalta*

7 § *Liikuntajohtajan toimivalta*

8 § *Nuorisajohtajan toimivalta*

18 luku **Erityinen toimivalta sosiaali- ja terveystoimialalla**

1 § *Sosiaali- ja terveyslautakunnan erityinen toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

- 1 palvelusetelin käyttämisestä sekä palvelusetelin arvon vahvistamisesta
- 2 valtion perintönä saaman ja kaupungille luovuttaman omaisuuden käytöstä
- 3 lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta.

2 § *Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston toimivalta*

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto päättää

- 1 niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän päätöksen saattamista kunnan määräämän monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta.
- 2 päihdehuoltolaissa tarkoitetun esityksen tekemisestä hallinto-oikeudelle henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella
- 3 tartuntatautien torjunnasta vastaavana kunnan toimielimenä henkilön eristämistä tai määräämisestä olemaan poissa ansiotyöstä, päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta sekä päättää eristämisen jatkamista koskevan esityksen tekemisestä.

3 § *Sosiaali- ja terveystoimialan johtajan erityinen toimivalta*

4 § *Sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuden johtajan toimivalta*

19 luku **Päätöksentekoa ja toimivallan jakoa koskevat määräykset**

1 § *Esittely*

Viranhaltija, joka toimii hallintosäännön mukaan esittelijänä, voi siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Apulaispormestari voi toimialaansa koskevassa ja kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvassa asiassa perustellusta syystä määrätä asian esittelijäksi toimialajohtajan. Pormestari voi aina ottaa kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvan asian esiteltäväkseen tai määrätä viranhaltijan asian esittelijäksi.

Pormestari ja apulaispormestari tekevät päätöksensä esittelystä muissa kuin 2 momentissa tarkoitetuissa sekä otto-oikeuden käyttämistä koskevissa asioissa.

Viranhaltija ei tee päätöksiä esittelystä.

2 § *Toimivallan siirtäminen*

3 § *Toimivaltamääräysten tulkinta*

Tässä hallintosäännössä olevia toimivaltaa koskevia määräyksiä on tarvittaessa tulkittava siten, että yleiset toimivaltaa koskevat määräykset ovat toissijaisia erityisiin toimivaltaa koskeviin määräyksiin nähden.

4 § *Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (otto-oikeus)*

5 § *Puhevallan käyttö ja lausunnot ulkopuolisille*

IV osa TALOUS JA VALVONTA20 luku **Taloudenhoito**21 luku **Hallinnon ja talouden tarkastus**

[Tarkastuslautakunnan ehdotuksen perusteella.]

22 luku **Sisäinen valvonta ja riskienhallinta****V osa HENKILÖSTÖ**23 luku **Henkilöstö***1 § Kelpoisuusvaatimukset*

Kansliapäällikön ja toimialajohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Tarkastusjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto ja kokemusta johtamis- ja tarkastustehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan ja pelastuskomentajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Jos palvelukokonaisuuden asioita käsitellään pöytäkirjakiieleltään ruotsinkielisessä toimitelmässä, kielitaitovaatimuksena on ruotsin kielen erinomainen ja suomen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Lisäksi on otettava huomioon se, mitä kelpoisuusehdoista on erikseen säädetty tai määrätty.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

VI osa HALLINTO

24 luku **Hallintomenettely ja päätöksenteko**

25 luku **Kieliasiat**

VII osa OSALLISTUMINEN JA VIESTINTÄ

26 luku **Aloiteoikeus ja aloitteiden käsittely**

27 luku **Kaupunkilaisten ja palvelunkäyttäjien osallistumisoikeus**

28 luku **Kaupungin viestintä**

VIII osa KOKOUSMENETTELY

29 luku **Kokousmenettely**

IX osa VALTUUSTOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

30 luku **Valtuuston toiminta**

31 luku **Valtuutetun aloiteoikeus ja kyselyt**

32 luku **Suhteellinen vaali**

X osa LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

33 luku **Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet**

XI osa MUUT MÄÄRÄYKSET

34 luku **Muut määräykset**